

Żyły klastyczne w środkowojurajskich iłach rudonośnych – przejaw późnojurajskiej aktywności tektonicznej

Marcin Barski, Szymon Ostrowski

Wydział Geologii UW, Warszawa;
e-mail: marbar@uw.edu.pl, sz@uw.edu.pl

Celem niniejszego opracowania było określenie pochodzenia, wieku i budowy wewnętrznej czterech szczelin wypełnionych osadem klastycznym, które przecinają środkowo – batońskie ily rudonośne w odsłonięciu w Gnaszynie koło Częstochowy. Żyły występujące w gliniance są równoległe do systemu uskoków wygasających poniżej wychodni oksfordu występującego w niedalekim sąsiedztwie, których przebieg zbliżony jest do azymutu 40-50. Jeden z tych uskoków występuje blisko szczelin, w tej samej gliniance. Osad w szczelinach i skały otaczające przeanalizowano pod względem petrologicznym oraz oznaczono w nich florę dinocystową. Wypełnienia szczelin są zbudowane z szarych piaskowców wapnistych z dużą domieszką materiału ilastego. Po maceracji znaleziono w nich nieliczne gatunki późnojurajskie, do których należą *Systematophora areolata*, *S. orbifera*, *Gonyaulacysta jurassica jurassica*, *Endoseriinium luridum*, *E. galeritum*, *Leptodinium subtile* oraz *Scriniodinium crystallinum*.

Otrzymane wyniki wskazały na neptuniczny charakter wypełnień oraz obecność rozbudowanej mineralizacji kalcytowej. Wiek wypełnienia określono na oksford/kimeryd, a bogata i kilkietapowa mineralizacja kalcytowa w szczelinach sugeruje na przywiązanie ich do stref uskokowych. Uskoki te, jako uskoki synsedymencyjne, mogły w późnej jurze odegrać istotną rolę w facjalnym różnicowaniu megafacji gąbkowej w tym regionie.